

Österåkers Montessori

Årsberättelse Octopus Montessoriförskola 2022

Octopus förskola är en av tre förskolor i Österåkers Montessori ekonomiska förening och vi består av två stycken avdelningar, Lilla Bläckfisken med barn 1–3 år och Stora Bläckfisken med barn 3–6 år. Octopus Montessoriförskola ligger i Österskär, vackert belägen ett stenkast från Tunafjärden. Vårt hus är arkitekt ritat och särskilt utformat för Montessoriverksamhet. Inomhusmiljön är inbjudande med stora fönster och en tak kupol som ger ett härligt ljusinsläpp. Vi har en inspirerande ateljé där barnen kan arbeta med skapande verksamhet varje dag. Vi har också lagt stor vikt vid val av material och inredningen består i huvudsak av trä. Vi har en stor fin gård som gränsar till en äng som vi utnyttjar året om. Österåkers Montessori drivs som ett föräldrakooperativ med hög personaltäthet, hög kvalité och stor trivsel. Undervisningen anpassas utifrån varje enskilt barns behov och intressen.

På Österåkers Montessori arbetar vi utifrån Montessoripedagogiken. Den bygger på att barnens nyfikenhet och upptäckarglädje tas tillvara. Vi på Österåkers Montessori gör det genom att vara närvarande, engagerade och medforskande pedagoger.

”Hjälp mig att hjälpa mig själv” är en grundtanke inom Montessoripedagogiken och för oss innebär det att vi stöttar barnets självkänsla där målet är att barnen ska vara nöjda med sig själva precis som de är. Det innebär också att stötta barnets utveckling till självständiga och kompetenta individer med ett gott självförtroende. Barnens nyfikenhet, upptäckarglädje och spontana lust att lära följer ett visst utvecklingsmönster och tillvaratas vid rätt tidpunkt genom att läraren observerar och presenterar en lämplig aktivitet eller arbetsuppgift. För att kunna möta barnens behov utvecklade Maria Montessori ett arbetsmaterial som är anpassat till de olika intresseperioderna, de så kallade "sensitiva" perioderna. Tillsammans med Maria Montessoris fantastiska pedagogiska material kan vi skapa en miljö som lockar barnets nyfikenhet till vidare utveckling och utforskande både inne i våra lokaler men också ute på gården och i vår närmiljö.

“ Utbildningen från starten av livet kan verkligen förändra samhällets nu och framtid”

Stora bläckfisken

Under året som har gått så har vi förlagt en stor del av verksamheten ute. Vi utgick mycket efter vad det var för väder ute. När det var snö och is ute gjorde vi olika experiment. Vi skapade bland annat egna byggklossar av vatten, målarfärg och mjölkpaket. De färgade is vid att skapa trygghet för barnen som är grunden för en vidare inläring och utveckling. Genom praktiska vardagsövningar hjälper vi barnen att hjälpa sig själva och skapar en grund för barnen att bygga sin självständighet och tillit till den egna förmågan.

I början av året så inledde vi vårt arbete med grön flagg som är ett brett arbete med många olika delar för att värna om vår miljö och skapa ett hållbart samhälle både ekonomiskt och socialt. Vi startade även upp Kaptan Reko som också är för en hållbar framtid men där det huvudsakliga fokuset ligger på att minska matsvinnet. Vi har även jobbat med Från jord till bord där det största fokuset läggs på odling och dess processer. Vi har arbetat mycket med sopsortering. Vi har tittat på filmer från UR och konstruerat olika stationer på förskolan där det som man ska kasta representeras av olika sorts monster, exempelvis Kompostina och Glas-Klara.

Digitaliseringen genomsyrar hela vår verksamhet då vi använder oss av digitala verktyg för att ta reda på fakta. Det kan vara tex ett kryp på gården, en blomma med en annorlunda färg eller form, en låt som de vill lyssna på eller hur många fönster det fanns på Titanic. Vi har använt oss av Google lens mycket eftersom barnen gillar att fota och vi kan på så sätt få fram fakta i det digitala verktyget. Goggle har också använts för att visa olika djur i 3D både inne och ute, väldigt spännande med en dinosaurie på gården, ett lejon i hallen eller en elefant i klassrummet. Barnen har visat stor förvåning och undrat hur det är möjligt men också reflekterat över att det inte syns i verkligheten. När ett barn har ställt sig bredvid för att vi ska mäta djuret, så syns ju bara djuret i det digitala verktyget medans barnet syns både där och i verkligheten. Vi skapade också en hörna där barnen kan använda iPad på egen hand med ett timglas som begränsar användandet. Barnen ska få möjlighet att bli producenter istället för konsumenter så innehållet i apparna är noga utvalda av oss pedagoger.

Lilla bläckfisken

Vi har ett nära samarbete mellan pedagoger och vårdnadshavare. Introduktionen på vår förskola är väldigt viktig så att barnen och deras vårdnadshavare blir trygga med oss pedagoger, de andra barnen och miljön på förskolan. Viktigt för barnen är att de får knyta an till pedagogerna efter barnens behov. Vi vill alltid vara närvarande, engagerade och lyhörda pedagoger. Tryggheten är A och O för att barnen ska bli självständiga individer. Vi finns där vid deras sida och ger dem ansvar efter deras förmåga. Barnen tycker om att få eget ansvar att försöka själva och känna att de kan lyckas. Exempel på detta är när barnen är i hallen och ska klä av sig sina ytterkläder och få sina tillhörigheter till sin hylla och krok. Vid lunchen så dukar barnen sin matplats med porslinstallrik, glas, gaffel, kniv och sked. Dukar även av efter sig. Allt detta efter förmåga. Låt dem göra i sin takt och skapa tillvaron under dagen så lugn som möjligt.

Barnens språkutveckling pågår hela tiden. Vi samtalar med barnen, sätter ord på det vi ser, gör och upplever varje dag tillsammans. Vi sjunger, gör rörelsesånger/lekar, rim o ramsar där barnen är med och önskar. Läser böcker, berättar sagor med flanobilder. Använder oss av Polyglutt som är en digital språkutvecklande bilderbokstjänst för förskolan där barnen kan

välja en saga efter intresse eller få sagan berättad på ett annat språk om barnet har ett annat modersmål. Där finns också sagor som stödtecknas (TAKK). Vi använder tecknen som stöd så mycket som vi kan, det är mycket bra för barn som ännu inte börjat prata då TAKK förstärker det talande språket. Desto mer vi tecknar desto mer lär sig barnen att använda det tecknade språket och alla blir inkluderade. När barnets tal tar fart så tar det verbala språket över med automatik. Vi kan också tillsammans med barnen QR koda en sång eller saga som barnet vill sjunga eller lyssna på.

Under vintermånaderna utforskade vi snö och is. Vi samlade ihop snö i en skål, ställde in det i värmen, vad hände? Snön smälte och blev till vatten. Vi kunde se att vattnet inte var så rent och en och annan liten sten fanns däri. Vi höllde också vatten i mjölk tetror, försökte få det att frysa ute men det frös inte så bra då det var lite för varmt. Vi provade istället att lägga tetrorna i frysen och då blev vattnet till is. Dessa is rektanglar lekte vi sedan med utomhus tills de en dag hade smält och blivit vatten igen. Barnen har ett stort rörelsebehov, de får vara ute varje dag, utmana sin motorik genom att klättra, åka rutschkana, cykla, köra vagnar, gå, springa, hoppa, balansera på stubbar, stockar och sandlådekanten osv. Fantasin flödar och de använder sig av det som naturen har att erbjuda ex. pinnar, löv, kottar, stenar, vatten, snö och is. Vi går regelbundet på små utflykter. Vi lämnar då gården för att promenera, leka, upptäcka, samtala om det barnen ser och hör. Vi rör oss i vår närmiljö. Projektet ”Från jord till bord” - ”Utveckling av blommor och bin i vår kryddträdgård” fortsatte även under våren och försommaren. Barnen var med och satte potatis, sådde tomatfrö, pumpor och solrosor. Vi följde utvecklingen i våra pallkragar. Efter semestern blev det tid för att skörda och ta vara på det som vuxit upp. Det som växt allra bäst var våra potatisar som grävdes upp, skalades, delades, kokades och sen fick provsmakas på tallriken. Barnen provade också på att göra potatistryck. Solrosorna växte högt upp i det blå. Vi tog så småningom hand om solrosornas frö från blomman som vi i vår ska så igen. Vi följde också våra pollinerande insekter som bodde i vårt insektshotell. När de flög ut därifrån så lossnade flera ”rör” i hotellet som vi sedan fick sätta tillbaka.

Barnen har varit med när vi utforskade hur ett äpple såg ut inuti, där fanns en hel massa kärnor som vi räknade. Senare provade vi på att göra fina äppeltryck med färg på ett papper. Vi jobbar kontinuerligt med hållbar utveckling. Barnen kastar rester och skal som blir över efter fruktstunden och skrapar av sitt ev. matavfall i en komposthink (Kompostina) som sedan kastas i kompostsopstunnan, vi återvinner plast, papper och glas från förskolan. Detta går vi regelbundet med till återvinningsstationen där barnen hjälper till efter förmåga.

